

[Bernhard Baunsgaard]

at der skulle være noget specialpræventivt, altså noget der forhindrer den enkelte overtræder af lovgivningen i at gøre det igen, og dér tror jeg nok, at alle undersøgelser viser, at dette at spærre folk inde virker lige modsat. Det virker sådan, at har man én gang, som det har været skrevet engang, spist af blikhtallerken, så er der al mulig chance for, at man gør det igen. Vi ved jo, at folk, der har været spærret inde, som hovedregel vender tilbage. Og ud fra sådanne betragtninger er jeg enig med VS i, at vi virkelig bør tænke os til et helt nyt system.

Jeg er også enig med VS, når de siger, at det, man må bestræbe sig for, er at finde ud af, hvad baggrunden er for kriminaliteten. VS peger på, at det må være noget socialt, eventuelt noget kulturelt, der skal gøres over for børn og unge. Man skal interessere sig for de miljøer, hvorfra overtræderne i særlig grad kommer. Man bør anvende flere af de midler, som samfundet finder nødvendige i et sanktionssystem, til at forbedre disse sociale og kulturelle forhold. Man kunne vel godt undre sig en lille smule over, at man ikke fra myndighedernes og folketingets side tidligere har sat ind på disse områder, for vi ved jo godt, at af de penge, vi anvender på at bekæmpe kriminaliteten, er dem, vi får mest ud af, de penge, som bruges til kriminalforsorgen. Vi ved jo godt, at hvis vi sætter ting i gang til gavn for de unge, ja, så falder kriminaliteten i området, men det er, ligesom vi heller ikke på dette område vil være med til at gå til ondets rod.

Men jeg er altså enig i dette og synes bare, at VS nok tillægger det generalpræventive og specialpræventive i det nuværende sanktionssystem for meget råderum. Jeg tror, det i virkeligheden er mindre muligt at få noget godt ud af det nuværende system med at indespærre folk. Jeg kan heller ikke lade være at tænke på, at en så betydelig personlighed som den tidligere direktør for fængselsvæsenet, vor tidligere ombudsmand, Lars Nordskov Nielsen, har sagt, at han var deprimeret, hver eneste gang han havde talt med en indespærret.

Der har jo tidligere været talt om, når vi har besøgt fængsler som retsudvalgsmedlemmer, at når man har talt med et menneske, der har været indespærret et stykke tid, så forstår man udmærket Nordskov Niensens bemærkninger om, at det burde være frem-

med for den danske kultur og den danske holdning at spærre folk inde.

Derfor vil jeg gerne komme med nogle betragtninger om beslutningsforslag nr. B 74, der handler om, hvordan reglerne skal være i fængslerne. VS fokuserer – vel i fortsættelse af betragtninger som dem, Nordskov Nielsen er kommet med – på, at der må være grænser for, hvor meget vi nedbryder de mennesker, vi spærret inde. Og jeg synes, at det er rigtigt, at de bliver voldsomt nedbrudt, at de næsten ikke fungerer som mennesker, men snarere som folk, der ved, at næsten ligegyldigt hvad de gør, så risikerer de en eller anden sanktion. Men jeg vil sige, at så længe samfundet opretholder et sådant sanktionssystem, der nok i det store og hele må betegnes som uhensigtsmæssigt, så er der også i denne forbindelse et hensyn at tage til personalet, og det må indgå med vægt, for vist har personalet hele magten, men man må også passe på at lave sådanne systemer, at de kan udføre den gerning, som vi herinde pålægger dem.

Der er derefter to lovforslag, jeg vil sige et par ord om; det er afskaffelse af livstidsstraf og forhøjelse af den kriminelle lavalder. Det er i meget få tilfælde, vi lader folk sidde meget længe i fængsel. Bent Nielsen, advokat i Århus, har skrevet en bog, hvori han kommer ind på betragtninger over, hvad vi egentlig opnår ved de meget lange straffe. Han vil have nedsat straffen meget alvorligt. Jeg tror, han endte med at sige, at indespærring ud over en 6–8 år egentlig bare er yderligere nedbrydning af vedkommende som person, som menneske. Jeg gad vide, om vi har ret mange andre livstidsfanger, hvor vi ikke benytter muligheden for at slippe dem ud, før straffen er udstået, end politimorderen fra Amager, og derfor kunne vi da godt drøfte det, men jeg tror, at vi her må have nogle flere betragtninger ind, så længe vi opretholder det nuværende sanktionssystem.

Jeg har givet udtryk for, at jeg ikke tror på velsignelsen i det nuværende sanktionssystem. Så er der spørgsmålet om at forhøje den kriminelle lavalder. Jeg tror, det er rigtigt at gøre det og netop over for den gruppe sætte ind med helt andre sanktioner end indespærring. Det er da gud ske lov heller ikke almindeligt, at vi spærret så unge mennesker inde, men det sker jo, og det vil jeg hellere drøfte i fortsættelse af B 73.